

Brief federaties/HSV's

Kenmerk : MHK/01.052
Onderwerp : Vissterfte in de winter
Contactpersoon: Gerard de Laak

Bilthoven, 21 januari 2010

Geacht bestuur,

In een toenemend aantal wateren vindt deze strenge winter helaas vissterfte plaats. Het betreft hier vooral kleine(re) vaak afgesloten ondiepe wateren. De oorzaak van deze sterftes is een langdurige ijsbedekking. Vooral wanneer er –zoals in deze winter- tegelijkertijd sprake is van een laag sneeuw op het ijs kan deze vissterfte aanzienlijk zijn. Door de sneeuwbedekking dringt er geen licht in het water door en wordt er geen zuurstof meer geproduceerd. Door afbraakprocessen verdwijnt de nog aanwezige hoeveelheid zuurstof en worden voor vis giftige stoffen gevormd.

Wintersterfte is in principe een natuurlijk verschijnsel, waarbij een deel van de visstand dood gaat. Tengevolge van achterstallig baggeronderhoud kunnen zich echter zeer ernstige sterftes voordoen waarbij (nagenoeg) alle vissen doodgaan. Dergelijke vissterftes schaden het sportvisserijbelang en leiden tot overlast c.q. ernstige schade aan de ecologische kwaliteit van het betreffende water.

Teneinde wintersterfte tegen te gaan dan wel te verminderen adviseren wij bij kritieke situaties in de eerste plaats contact op te nemen met het waterschap en de gemeente. Als verantwoordelijke beheerder staat het waterschap aan de lat van de meeste hieronder voorgestelde maatregelen. De gemeente is meestal het eerste aanspreekpunt omdat meldingen van vissterfte het eerst bij de gemeente binnenkomen. In overleg en samenwerking met gemeente en waterschap kunnen dan de volgende maatregelen worden genomen.

- Sneeuwvrij maken van de ijsvloer. Door het verwijderen van sneeuw kan het zonlicht weer in het water doordringen en zuurstof worden geproduceerd.
- Beluchten. Het inbrengen van lucht door middel van een compressor kan tot goede resultaten leiden.
- Doorstromen. Doorstromen met zuurstofrijk water kan werken mits de bodem niet wordt omgewoeld.
- Het maken van wakken. Deze wakken dienen voldoende groot te zijn, te kleine wakken kunnen zelfs averechts werken. Een te klein wak zal snel leiden tot een grote concentratie van vis en een nog snellere afname van de hoeveelheid zuurstof ter plekke.
- Water op het ijs pompen waardoor het water zuurstof kan opnemen en dit laten afstromen naar aanwezige wakken.
- Het direct ruimen van de dode vissen. Het is van groot belang de vis zo snel als dit kan te ruimen en af te voeren naar een destructiebedrijf. Afgezien van het esthetische aspect versnelt de afbraak van dode vissen de afname van zuurstof in het water.

Z.O.Z.

Voorkomen is echter beter dan genezen. Wintersterfte kan structureel worden tegengegaan door regelmatig te baggeren, diepere overwinteringsplekken aan te leggen en eventueel aanwezige lozingen en overstorten te saneren. Overleg met waterschap en gemeente (bij voorkeur in VBC-verband) is hiervoor noodzakelijk.

Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben dan staan we u graag met advies ter zijde. Meer informatie over wintersterfte vindt u op onze site www.sportvisserijnederland.nl

Met vriendelijke groet,

Ir. J.J.A. Bongers
Directeur